

Przedmiotowe zasady oceniania - język polski

1. W przedmiotowych zasadach oceniania będą oceniane następujące elementy wiedzy, umiejętności, postawy:
 - wiedza o języku
 - fleksja i składnia
 - słowotwórstwo
 - fonetyka i słownictwo
 - znaczenie i stosowanie związków frazeologicznych
 - wiedza o literaturze
 - znajomość treści omawianych utworów literackich
 - zróżnicowanie gatunków literackich, wskazywanie ich cech charakterystycznych
 - elementy analizy i interpretacji
 - właściwe posługiwanie się terminologią
 - formy wypowiedzi
 - poprawne redagowanie różnych form wypowiedzi: rozprawka, opowiadanie, charakterystyka, opis, list, streszczenie, notatka, wywiad, sprawozdanie, recenzja, przemówienie, wybrane formy użytkowe (zaproszenie, ogłoszenie, dedykacja, życzenia, podanie)
 - konstruowanie wypowiedzi ustnej i doskonalenie form komunikacji
 - ortografia i interpunkcja
 - wyrażanie szacunku dla dorobku minionych pokoleń, patriotyzm
 - postawy uczniów wobec wartości uniwersalnych:
 - tolerancja
 - dobro
 - prawda
 - uczciwość
 - kreatywność
 - pogłębianie wiedzy poprzez docieranie do różnych źródeł (nie tylko literackich)
 - umiejętność pracy w zespole
2. Sposób oceniania (formy aktywności podlegające ocenie)
 - prace pisemne w półroczu:
 - sprawdziany i kartkówki z nauki o języku
 - prace klasowe
 - prace literackie
 - sprawdziany w oparciu o tekst lektury
 - testy z kompetencji czytelniczych
 - testy przygotowujące do egzaminu
 - prace domowe
 - udział w konkursach (klasowych, szkolnych, pozaszkolnych)
 - dłuższe wypowiedzi ustne
 - recytacja utworów lub ich fragmentów
 - samodzielność w zdobywaniu informacji (słowniki, encyklopedie, media)
 - oryginalność i pomysłowość w prezentowaniu swych działań twórczych
 - zaangażowanie w tok lekcji, umiejętność pracy zespołowej
 - estetyka prac, zeszytu
 - bieżące uzupełnianie notatek z lekcji
 - kultura języka

3. Różnicowanie źródeł informacji o postępach ucznia
 - decydujący wpływ na ocenę końcową ucznia mają:
 - samodzielne prace pisemne (prace klasowe, testy, sprawdziany)
 - odpowiedzi ustne i zaangażowanie w tok lekcji
 - oryginalność i pomysłowość w prezentowaniu działań twórczych
 - inne czynniki wpływające na ocenę:
 - prace domowe
 - prowadzenie zeszytu zgodnie ze wskazówkami nauczyciela
 - bieżące uzupełnianie notatek z lekcji
 - kultura języka
 - recytacja
4. Sposób przekazywania informacji zwrotnej:
 - w skali ocen wyrażonej stopniami od 1 do 6
 - plusy i minusy

- 1) Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
- 2) Każdy uczeń może otrzymać dodatkowe oceny za wykonane prace nadobowiązkowe, za udział w konkursie przedmiotowym, literackim, poetyckim, recytatorskim, ortograficznym.
- 3) Prace klasowe, sprawdziany, dłuższe prace literackie, testy są zapowiedziane na tydzień przed planowanym terminem i poprzedzone lekcją określającą wymagane treści i umiejętności.
- 4) Jeżeli uczeń z powodu dłuższej nieobecności (od 5 dni) nie napisał pracy klasowej, sprawdzianu, testu, dyktanda, pracy literackiej, to powinien odpowiadać ustnie lub pisemnie w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły (w wyjątkowych wypadkach termin może być wydłużony). Jeśli tego nie uczyni, otrzyma ocenę niedostateczną.
- 5) Jeżeli uczeń z powodu krótszej nieobecności (1 – 2 dni) nie napisał pracy klasowej, sprawdzianu, testu, dyktanda, pracy literackiej, to powinien odpowiadać ustnie lub pisemnie w najbliższym wyznaczonym terminie.
- 6) Oceny za pracę w grupie nie podlegają poprawie.
- 7) Uczeń może poprawić jednorazowo niekorzystną ocenę z pracy klasowej, sprawdzianu, dłuższej pracy literackiej w ciągu dwóch tygodni od jej otrzymania.
- 8) Uczeń, który nie zgłosił się w wyznaczonym terminie, aby poprawić ocenę, traci prawo do kolejnej poprawki.
- 9) Ocena poprawiona jest średnią dwóch ocen, jakie uczeń uzyskał z danej formy aktywności i stanowi podstawę przy wystawianiu oceny półrocznej lub rocznej.
- 10) Za aktywność oraz pracę podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny.
- 11) Uczeń ma prawo trzy razy w półroczu zgłosić brak zadania domowego; wówczas nauczyciel wpisuje w dzienniku znak „bz”. Każdy następny brak zadania domowego będzie skutkować oceną niedostateczną.
- 12) Uczeń ma prawo trzy razy w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (brak zeszytu, podręcznika, niewykonanie ustnego zadania); wówczas otrzymuje „np”. Pierwsze trzy nieprzygotowania do zajęć nie wpływają na ocenę z j. polskiego, każde następne może wpłynąć na obniżenie oceny półrocznej lub rocznej.
- 13) Zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem – prace klasowe, sprawdziany, testy, dyktanda, prace literackie są sprawdzone i oddane w ciągu dwóch tygodni.

- 14) Po dłuższej (około tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności w szkole uczeń nie będzie oceniany przez kolejne pięć dni, jednakże powinien on w tym czasie uzupełnić zaległości.
- 15) Po krótszej (3 dni) usprawiedliwionej nieobecności w szkole uczeń nie będzie oceniany przez kolejne dwa dni (zaległości również muszą być w tym czasie uzupełnione).
- 16) O ocenie śródrocznej lub rocznej decyduje średnia ważona ocen otrzymywanych w ciągu półrocza/roku zgodnie ze wskazaniami:
Średnia ważona	ocena
1,00 – 1,65	niedostateczny
1,66 – 2,65	dopuszczający
2,66 – 3,65	dostateczny
3,66 – 4,65	dobry
4,66 – 5,49	bardzo dobry
5,5 – 6,0	celujący
- Każdej wystawionej ocenie przyporządkowuje się odpowiedni współczynnik wyrażający wagę oceny między 1 – 3.
- 17) Punktowane formy aktywności (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, prace literackie, testy) będą oceniane wg procentowych proporcji:
- 100% - 98% ocena celująca
 - 97% - 90% - ocena bardzo dobra
 - 89% - 75% - ocena dobra
 - 74% - 51% - ocena dostateczna
 - 50% - 30% - ocena dopuszczająca
 - 29% - 0% - ocena niedostateczna
- 18) Uczeń może być nieklasyfikowany, jeżeli opuścił ponad 50% godzin lekcyjnych.
- 19) O przewidywanej półrocznej/rocznej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) są informowani na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- 20) O pozostałych przewidywanych ocenach półrocznych/rocznych uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) są informowani co najmniej na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- 21) Uczeń ma możliwość uzyskania oceny klasyfikacyjnej półrocznej/rocznej wyższej niż przewidywana na warunkach i w trybie ustalonym przez nauczyciela (pisze test wraz z pracą literacką oraz odpowiada ustnie z materiału obejmującego całe półrocze).
- 22) Chęć uzyskania wyższej oceny uczeń musi zgłosić w ciągu tygodnia od dnia wystawienia przewidywanej oceny.
- 23) Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach i opiniach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.
- 24) Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wobec uczniów nieposiadających orzeczenia lub opinii, którzy są objęci pomocą psychologiczno - pedagogiczną w szkole.

- 25) Prace pisemne są udostępniane rodzicom (prawnym opiekunom) w obecności nauczyciela podczas indywidualnych konsultacji. Na prośbę rodzica nauczyciel przekazuje kserokopię danej formy pisemnej.
- 26) Uczniowie biorący udział w zawodach sportowych, uroczystościach, konkursach, akcjach charytatywnych, są zobowiązani do bieżącego uzupełnienia materiału i przygotowania się z zajęć edukacyjnych, na których byli nieobecni (w ciągu 2 dni).

KRYTERIA OCENIANIA I PRACY Z DZIEĆMI ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów z **dysleksją rozwojową.**

Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, **dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksję rozwojową.**

KRYTERIA OCENIANIA I PRACY DZIECI Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ

By precyzyjniej wskazać trudności występujące u dziecka używamy trzech określeń:

1. Dysleksja - trudności w opanowaniu umiejętności czytania
2. Dysgrafia – to zaburzenia dotyczące techniki pisania
3. Dysortografią – to trudności w opanowaniu poprawnej pisowni

Dysfunkcje te nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego podstawą programową.

Uzyskanie opinii z PPP nie zwalnia dziecka z posiadania jak najszerszego zakresu wiedzy i umiejętności, powinno raczej zachęcać do analizowania zdobytych już wiadomości, a także do systematyczności w utrwalaniu wiedzy.

Uczeń mający dysleksję podlega w większości tym samym kryteriom i formom oceniania, co pozostali uczniowie.

1. Uczeń posługuje się wszystkimi formami wypowiedzi pisemnej poznanymi w danej klasie, przy czym o ocenie decyduje przede wszystkim treść i zawartość merytoryczna, a nie sposób zapisu i poprawność ortograficzna.

2. Sprawdziany i kartkówki oceniane są na podstawie poziomu opanowanej wiedzy, stylu, poprawności językowej i ortograficznej (z pominięciem błędów typowo dyslektycznych).
3. Na lekcji nie jest sprawdzana technika głośnego czytania tekstów nowych.
4. Uczeń uczestniczy w klasowych dyktandach i ćwiczeniach sprawdzających poziom opanowania zasad ortograficznych, jednakże błędy zaznaczone przez nauczyciela stanowią podstawę do dalszych ćwiczeń.
5. Podczas pisania prac klasowych, sprawdzianów, prac literackich uczeń ma prawo do wydłużonego czasu.

FORMY PRACY Z DZIEĆMI Z DOSTOSOWANIEM WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

1. W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań, ale z zachowaniem treści zawartych w podstawie programowej.
2. Wymagania mogą obejmować między innymi:
 - omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
 - pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie
 - podawanie poleceń w prostszej formie
 - unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
 - częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
 - unikanie pytań problemowych, przekrojowych
 - wolniejsze tempo pracy
 - odrębne instruowanie uczniów
 - podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówek wydłużanie czasu pracy uczniów.
3. Uczeń wykonuje wszystkie zadania domowe, systematycznie prowadzi zeszyt.

Zobowiązany jest do systematycznej poprawy popełnianych przez siebie błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela (ustnymi lub pisemnymi).

4. Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.

5. Uczeń, który posiada dostosowanie wymagań edukacyjnych wraz z rodzicem powinien systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.

Kryteria oceniania

Klasa 7

Ocena celująca

Otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania

- sprawnie, świadomie redaguje różne formy wypowiedzi, potrafi je łączyć (w zależności od potrzeb) lub redaguje formy nieprzewidziane programem nauczania
- może wykorzystywać wiadomości spoza programu
- redaguje prace ciekawe, oryginalne, twórcze, pomysłowe, nieszablonowe, o odmiennym od ogólnie przyjętego spojrzenia
- posługuje się różnego typu wypowiedziami, stosuje wyrazy, wyrażenia i zwroty wzbogacające wypowiedź
- tworzy ciekawy, dowcipny dialog, swobodnie wprowadza go w różne wypowiedzi w zależności od intencji
- dobiera ciekawe, oryginalne cytaty, spoza lektur poznawanych podczas lekcji
- pisze poprawnie wyrazy, wyrażenia i zwroty będące wyjątkami lub nowo poznawane
- potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia
- uczestniczy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych – osiąga sukcesy

Ocena bardzo dobra

Kształcenie językowe i literackie

- sprawnie posługuje się w wypowiedziach różnymi środkami językowymi (leksykalnymi, składniowymi), słownictwem o zabarwieniu emocjonalnym, konstruuje wypowiedź zgodną z tematem, posługuje się poprawną polszczyzną, unika powtórzeń
- biegle dokonuje przekształceń tekstu literackiego (streszczenie, sprawozdanie, opis, opowiadanie)
- redaguje charakterystykę porównawczą, używając słownictwa nazywającego uczucia, stany psychiczne i reakcje zewnętrzne, umiejętnie wprowadza cytaty z utworu literackiego, w sposób samodzielny i wszechstronny dokonuje oceny prezentowanego bohatera

- dokonuje opisu sytuacji na podstawie lektury, a także wydarzeń, sytuacji rzeczywistych
- opisuje zjawiska przyrodnicze, krajobraz, wzbogaca wypowiedź różnorodnymi środkami artystycznego wyrazu
- redaguje sprawozdanie z przebiegu fikcyjnego lub rzeczywistego wydarzenia, świadomie stosuje składnię typu informacyjnego
- redaguje recenzję w formie artykułu do gazetki
- redaguje rozprawkę, porządkuje argumenty i sporządza plan kompozycyjny rozprawki
- redaguje list połączony z innymi formami wypowiedzi do różnych adresatów
- jest świadomym odbiorcą dzieła literackiego, filmowego czy teatralnego, porównuje dramat z realizacją telewizyjną, powieść z jej adaptacją filmową
- bezbłędnie dokonuje analizy utworu epickiego, wskazuje elementy świata przedstawionego, typ narracji, określa bohaterów na podstawie języka, jakim się posługują, wyodrębnia akcję, fabułę, epizody, wątki
- wskazuje w tekście środki językowe właściwe dla funkcji wypowiedzi (zwroty do adresata, pytania retoryczne, grzecznościowe, argumentowanie)
- wskazuje w opowiadaniu opisy, określa ich funkcje, rozpoznaje środki językowe służące wyrażaniu uczuć i nastroju w opisach
- analizuje i interpretuje utwór liryczny, określa typ liryki, rodzaj podmiotu lirycznego
- zna typ narracji, komizm i jego rodzaje, omawia poznawcze i moralne walory utworu
- omawia symbolikę utworu, nawiązuje do obyczajowości i tradycji narodowej, wskazuje na jej ciągłość, wartości moralne i estetyczne
- samodzielnie korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny, słownika ortograficznego i wyrazów bliskoznacznych w celu bogacenia słownictwa i korekty własnych prac
- dba o estetykę pisania, poprawnie stosuje akapity i zachowuje właściwe marginesy

Nauka o języku

- przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego na trudniejszych przykładach
- wskazuje różnice między rodzajami zdań podrzędnych
- przedstawia budowę zdania złożonego na wykresie, nazywa zdania składniowe
- dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu, tworzy rodzinę wyrazów
- określa ekspresywne i znaczeniowe funkcje formantów
- poprawnie pisze skróty i skrótowce

Ocena dobra

Kształcenie językowe i literackie

- wypowiada się w formach trudniejszych (np. sprawozdanie, recenzja, opis sytuacji, charakterystyka porównawcza)
- określa i ocenia postawy bohaterów ze względu na ich stosunek do pojęć: szczęście, miłość, wierność, wiara w Boga i ideały
- dobiera odpowiednie fragmenty tekstu w celu wspierania swoich sądów
- umieszcza poznane teksty we właściwych ramach chronologicznych
- wskazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur, omawia elementy świata przedstawionego utworu – wskazuje wątek, bohaterów i ich powiązania, akcję
- wymienia rodzaje i gatunki literackie, określa ich cechy
- zna terminy literackie

- poprawnie zapisuje dialog, wzbogaca pracę o elementy opisów
- sporządza notatki i sprawnie posługuje się nimi w czasie lekcji
- wskazuje w utworze poznane środki stylistyczne, określa ich funkcję w utworze

Nauka o języku

- określa rolę imiesłów z zdaniu
- poprawnie stosuje nieregularne formy czasownika
- odróżnia nieodmienne części mowy – nazywa rodzaje partykuł, wykrzykników
- pisze poprawnie partykuły z różnymi częściami mowy
- przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego rozwiniętego
- potrafi nazwać rodzaje zdań podrzędnie i współrzędnie złożonych
- poprawnie pisze wyrażenia przyimkowe
- dostrzega celowość użycia wykrzyknika w wypowiedzi ustnej i pisemnej
- dokonuje analizy słotwórczej wyrazu, wykonuje wykres rodziny wyrazów
- określa podstawowe funkcje formantów
- wyjaśnia skróty, zna ich pisownię

Ocena dostateczna

Kształcenie językowe i literackie

- przedstawia treść utworu na podstawie cichego czytania tekstu, określa akcję i jej przebieg,
- wskazuje monologi i dialogi, rozumie motywy postępowania bohaterów
- porządkuje informacje z tekstu, uzupełnia je własnymi spostrzeżeniami
- czyta płynnie z intonacyjnym wyodrębnieniem wypowiedzi bohaterów
- dostrzega symboliczne elementy świata przedstawionego
- odtwarza motywy działań bohaterów
- zna pojęcia: liryka, epika, dramat; poprawnie posługuje się nimi w wypowiedziach
- potrafi wymienić cechy trenu,
- rozpoznaje czytany utwór jako: pamiętnik, dziennik, komedię, powieść historyczną
- wyjaśnia, na czym polega fikcyjność narratora
- redaguje charakterystykę postaci, opowiadanie, opis, streszczenie, sprawozdanie z lektury, list, rozprawkę
- posługuje się poznanymi słownikami
- zna i stosuje w stopniu przynajmniej dostatecznym zasady ortografii, interpunkcji

Nauka o języku

- odróżnia imiesłów od innych form czasownikowych, rozróżnia imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe
- tworzy różne strony czasowników
- określa funkcje składniowe znanych części mowy
- rozróżnia okoliczniki, potrafi określić sposób ich wyrażania
- pisze w miarę poprawnie partykuły „nie” i „by” z czasownikiem
- wyróżnia z zdaniu rzeczownik, określa jego formę fleksyjną, funkcję składniową, łączy w związki składniowe z innymi wyrazami
- wyszukuje w zdaniu przymiotnik, stosuje w poprawnych formach gramatycznych, wyróżnia przymiotniki podlegające stopniowaniu i stopniuje je,

- rozróżnia zaimki
- rozpoznaje partykuły
- uzupełnia zdania wykrzyknikami
- na łatwych przykładach przeprowadza analizę zdania pojedynczego, wyodrębnia zespoły składniowe, sporządza wykres zdania
- rozróżnia rodzaje okoliczników
- rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
- wyróżnia imiesłowowy równoważnik zdania
- przy pomocy nauczyciela rysuje schemat składniowy zdania złożonego
- na prostych przykładach wskazuje podstawę słowotwórczą i formant
- wykonuje mało skomplikowane wykresy rodziny wyrazów

Ocena dopuszczająca

Kształcenie językowe i literackie

- jego technika czytania i rozumienia tekstu literackiego daje możliwość samodzielnego przekazania opowiadania odtwórczego
- potrafi odróżnić w utworze fikcję, fakt, autentyzm
- w stopniu zadawalającym pracuje z książką: zaznacza fragmenty, rozumie je, wyciąga z nich proste wnioski
- określa najważniejsze cechy powieści: akcję, wątki, bohaterów, temat
- potrafi ocenić bohatera
- wyszukuje w tekście wskazane motywy
- odróżnia elementy realistyczne i fantastyczne
- wskazuje elementy komiczne utworu
- odróżnia epikę, lirykę dramat
- dostrzega związek tematyczny obrazu z tekstem
- umie w katalogu alfabetycznym znaleźć odpowiednią informację biograficzną, a we wskazanym słowniku podane hasło
- podejmuje próbę interpretacji utworu lirycznego
- w prostych przykładach wskazuje apostrofę, porównanie, przenośnię, epitet, rymy, pytania retoryczne
- rozumie pojęcia: archaizm, podmiot liryczny, obyczaj, adaptacja, środki masowego przekazu
- zna pojęcia: teza, argument, wniosek
- zna w podstawowym zakresie słownictwo wyrażające własne stanowisko
- pod kierunkiem nauczyciela redaguje rozprawkę
- pisze plan ramowy i szczegółowy, charakterystykę bohatera, opowiadanie, list, streszczenie,
- w miarę poprawnie wygłasza z pamięci utwory poetyckie lub fragmenty prozy
- w wypowiedziach pisemnych popełnia błędy językowe, stylistyczne, logiczne, ortograficzne, które nie przekreślają całkowicie wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie

Nauka o języku

- rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy
- poprawnie stosuje w zdaniu skrócone formy zaimków

- odmienia czasownik przez osoby, liczbę, rodzaje i tryby
- wskazuje w prostych przykładach imiesłów (bez określania jego nazwy)
- odmienia rzeczownik, przymiotnik i łatwe przykłady liczebnika
- samodzielnie pisze 1 –2 przykłady osobliwości w odmianie rzeczownika
- wyodrębnia z zdaniu podmiot, orzeczenie
- rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone , równoważnik zdania, zdanie pytające, wykrzyknikowe, oznajmujące
- na prostych przykładach rozróżnia zdania współrzędnie złożone i podrzędnie złożone
- wykonuje wykres prostego zdania złożonego
- wskazuje wyraz podstawowy i pochodny
- tworzy rodzinę wyrazów
- odróżnia samogłoski od spółgłosek

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń. który nie opanował podstawowych umiejętności i wiadomości w zakresie programu nauczania

Kształcenie językowe i literackie

- uczeń nie opanował techniki głośnego i cichego czytania tekstu w stopniu zadowalającym, ma trudności ze zrozumieniem lektury
- nie potrafi pracować z książką
- nie opanował w stopniu zadowalającym wiadomości dotyczących rodzajów i gatunków literackich
- nie zna podstawowych cech powieści
- nie potrafi dokonywać analizy utworu literackiego
- nie rozróżnia podstawowych środków artystycznego obrazowania
- nie potrafi formułować dłuższych form wypowiedzi pisemnej (opowiadanie, opis, charakterystyka, streszczenie. List)
- ma słaby zakres słownictwa, błędnie redaguje swoje wypowiedzi pod względem językowym
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega zasad ortograficznych, interpunkcyjnych, językowo – logicznych i stylistycznych

Nauka o języku

- ma kłopoty z rozpoznaniem odmiennych i nieodmiennych części mowy
- popełnia rażące błędy w odmianie czasownika, rzeczownika, przymiotnika i liczebnika
- nie zna osobliwości w odmianie rzeczownika
- nie potrafi wskazać w zdaniu części zdania
- ma kłopoty z rozróżnianiem zdania pojedynczego, zdania złożonego, równoważnika zdania
- nie potrafi rozróżnić zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych
- nie odróżnia wyrazu podstawowego od pochodnego
- nie umie utworzyć wyrazów pokrewnych
- nie rozróżnia samogłosek i spółgłosek

